

Катица Ќулавкова

Македонска академија на науките и уметностите

[kulavkova@manu.edu.mk](mailto:kulavkova@manu.edu.mk)

## КОН-ТАКТИЛНАТА ПОЕЗИЈА НА КИНЕСКАТА ПОЕТЕСА МИНГ ДИ

### Пролоџ

Минг Ди (alias Mindy Zhang, Минди Жанг)<sup>1</sup> е кинеска поетеса која живее меѓу Пекинг (Beijing) и Лос Анџелес. Таа е автор на седум книги поезија, напишани и објавени во оригинал на кинески јазик. Самите наслови на овие книги ја исцртуваат мапата на нејзиниот тематски и стилски (интермедијален, интертекстуален) интерес: *Д-Мол еџиуди* (песни), *Берлинска ѝриказна* (фото-песни), *Снежна ѝланина* (песни на слики), *Денови на снимки* (песни и есеи за филмови), *Кришење акорди* (музички секвенци) и *Умејносии на раскинување* (развод, расцеп, раздвојување), *Избрани ѝесни на Минг Ди*, и *Речиси сиие анџели имааџ крилја и чудни ојсесии*.<sup>2</sup> Насловите ги мапираат медиумските топоси на книжевноста, музиката, сликарството, фотографијата, филмот, графичкиот дизајн и (знаковниот) јазик/писмо. Оваа смисла за потрага по контактот (допирните точки) меѓу поетските, визуелните

<sup>1</sup> Ming Di е литературното име (псевдоним) на Mindy Zhang.

<sup>2</sup> Нејзина избрана поезија е преведена на англиски, шпански и француски јазик: *River Merchant's Wife* (Marick Press/USA, 2012), *Luna fracturada* (Valparaíso Ediciones/Spain, 2014) и *Histoire de famille* (во печат). Таа има преведено пет книги од англиски на кинески: *Писаџелоиџ како миџраниџ* (2010), *Проџуџиџено време* (2011), *Ќуџа* (2012), *Танџување во Огеса* (2013) и *Набљудувања* (2018). Таа е главен преведувач од кинески на англиски на *Книџаџа на жеравиџе* (Tupelo Press) и *Empty Chairs* (Graywolf Press, 2015). Уредник е и копреведувач на *New Cathay: Современа кинеска џоезиџа 1990–2012* (Tupelo Press 2013). Таа е коосновач на списанието *Poetry East West* и е уредник за Кина за *Poetry International Rotterdam* (фестивал и др.). Добитник е на неколку награди, како и на стипендијата на Фондацијата Хенри Лус за 2013 и 2014 година.

и другите јазици е повод и покритие за тоа, поезијата на Минг Ди да се нарече *ѿаќѿилна* или *кон-ѿаќѿилна*.

Последната книга *Избрани ѿесни на Минг Ди* (издание на „Куќа за уметност и литература Чанѿијанг“ од Кина)<sup>3</sup> вклучува песни од сите нејзини претходни збирки поезија, така што претставува мозаик составен од сите нејзини благородни камчиња: музичките, фотографските, ликовните, филмските, логографските, астролошките и другите симболични знаковни системи. Нејзиниот поетски свет е полн со асоцијативни фрагменти од животот и делата на серија светски познати композитори, скулптори, писатели, ликовни и други уметници.

Поезијата на Минг Ди има своја кинеска вертикала, свој домицилен јазичен столб, кој влегува во контакт со светот во потесна и во поширока смисла, со историјата на уметноста и на културата. Таа е парадигматичен показ дека е можно да се биде приврзан за својата почва, за својот јазик како архив на колективната меморија и колективното несвесно, а – и покрај тоа – да се комуницира со древни и современи (урбани) митови и легенди од други поднебја и простори. Тој контакт ја маркира поезијата на Минг Ди како зона на интеркултурен, а не само на интермедијален дијалог. Станува збор за дијалог кој е направен по личен избор, слободно. Песните на Минг Ди се *ѿаќѿилни* и *кон-ѿаќѿилни* во метафизичка и симболична смисла. Поради тоа, поетскиот дијалог што го води оваа современа поетеса е рафиниран и атрактивен во исто време.

### ***Панорамска инѿерѿреѿација на ѿаќѿилнаѿа ѿоезија на Минг Ди***

Панорамската интерпретација на „тактилноста“ на песните на Минг Ди не е толку академски амбициозна во својата намера, колку што претендира да ги маркира местата на допир меѓу медиумите и дискурсите, точките на допир меѓу своите и туѓите зони на висока сензитивност, емотивност и ранливост. Во тактилните песни на Минг Ди доаѓа до вкрстување на своето и туѓото: своето станува туѓо, туѓото станува свое, зборовите и стиховите имаат извонредна моќ да ги допрат читателите, да ги соединат во една топла преградка раздвоените, отсутните, недостижните... *Да се сѿознаеш самиоѿ себе* (Сократовата максима) значи да ги спознаеш другите, заправо да ги препознаеш во

<sup>3</sup> *Selected Poems of Ming Di* (21st Century Poetry Series by Yangze River Arts and Literature House, China).

другите оние нешта што не би можел да ги искажеш конфесионално. Отсуството на конфесионалност е значи отсуство на интима. Тоа (отсуство) значи само дека интимата е поставена на поетската сцена на нетривијален начин, суптилно, во движење, во ефектни флеш-бек реминисценции.

Поезијата на Минг Ди е ослободена од патетични клишеа и тоа ја прави нејзината кон-тактилноост уште поинтригантна. Читајќи ги песните на Минг Ди сфаќаме дека тие имаат опиплива текстура, своја јазична „телесност“ тетовирана со бројни наративи/приказни – биографски, митски, визуелни, аудитивни... Затоа, нејзината поезија е синестетична и синергетска по својата суштина, и како техне, и како естезис.

### *Толкувачки мозаик: ојиси и синџези*

1. Првиот тематски циклус од поезијата на Минг Ди (следен според репрезентативниот избор од нејзината поезија во превод на англиски *River Merchant's Wife* (Marick Press/USA, 2012) содржи шест песни – реминисценции на познати теми поврзани со митски, историски и уметнички фигури и дела: „Прототипот на Лолита“, „Дистракција“, „Сопствена соба“ (Вирџинија Вулф), „Јагоди и боровинки“, „Кинеска месечина“ и „Пеперутка“. „Прототипот на Лолита“ е песна инспирирана од праисториската скулптура на Лилит, библиската „рајска“ фигура на првата жена – демон (на Адам/Надам), алтернативна божица, рефлектирана во митската фигура на кинеската божица Нива, со тело на змија, која ги обликувала мажите и жените со глина. Песната ја опева моќта на „прототипот“ (праобразецот, архетипот) да се репродуцира и да ги преобразува во фигурите на: Ева, Кармен, Саломе, Лолита, Барби... Тука се повлекува суштинската разлика меѓу божјата творба и човечката.

Песната „Сопствена соба“, која дискретно потсетува на книгата на Вирџинија Вулф, ја доловува состојбата на самоизолација меѓу четирите зида, градењето сид зад сидот, свет без поглед кон надворешниот свет, свет кој не знае да пружи љубов во време на острите, студени зими. Таа соба на апсолутната осаменост жената сама си ја црта/слика. Таа ја креира својата изолација не помислувајќи дека „љубовта е создадена за студените зими“. Пресвртната поента доаѓа на крајот на оваа драма на осаменоста, кога поетесата му се обраќа на својот

лирски двојник со молбата која има призвук на наредба: „Нацртај прозорец“. „Нацртај небо“. Најди излез. Постои излез.

2. Вториот „музички“ циклус песни на Минг Ди е посветен на композитори како: Верди, Паганини, Вагнер, Бетовен, Малер, Шопен. Берлиоз, Штраус, Лист, Елгар и Дебиси. Тивко, небаре гази по пердуви, по сиров памук или мек снег, поетесата ги кажува луцидно, преку алузии и асоцијации, музичките маркери на големите композитори: премногу е бело, затоа внеси, облечи се во нешто шарено, во боите на годишните времиња (Верди); „Само една работа е стабилна: пристапот на ѓаволите во виндјакна.“ (Паганини); музиката на Бетовен е тригер за преобразба, слушајќи ја, таа се смалува сè додека не се ослободиш како „змејот“ од детството и не летнеш високо на небо; Шопен врне како дожд, по дождот се јавуваат диви печурки, сонуваме дека живееме некаде на море и ги допираме морските бранови...; со музиката на Берлиоз се раѓа по вторпат, асоцијациите се визуелни, звучни, емоционални, песната е дом на сетилата, синестезијата е присутно начело, речиси вселенско...

3. Третиот циклус ги содржи „лунарните“ песни на Минг Ди: „Новолуние“ (т.е. Млада Месечина), „Божиќна Месечина“, „Новогодишна Месечина“, „Песна во седум драфт верзии“, „Двојни месечини“, „Скршена месечина“, „Црн снег“, „Црвен снег“, „Зелен снег“, „Снег“. Луната (Месечината) е специфичен и впечатлив мотив во поезијата на Минг Ди, а доаѓа до особен израз во овој циклус (од неколку книги поезија напишани изворно на кинески). Таа го развива овој мотив во бројни варијанти, но општо земено, Луната фрла една нокна, мистична светлина врз познатите историски и митолошки теми, така што станува битен фактор на стилизација на поетската слика на светот.<sup>4</sup> Во „Песна во седум драфт верзии“ лирскиот субјект зборува во име на Луната, откривајќи ги варијациите на нејзината суштина:

<sup>4</sup> Во кусиот предговор кон книгата Жената на речниот рибар (*River Merchant's Wife*, Marick Press, 2012), копреведувачот на англиски, Neil Aitken, вели дека во поезијата на Минг Ди преовладуваат постапки на трансформација и повторна инвенција (2012). Таа ги преиспитува и ги реструктурира постојните „конвенции на сексуалноста и родот (gender), националноста и државјанството, преселбата и егзилот, љубовта и естетската убавина.“

„По изгревот на сонцето би сакала да ме однесеш надвор  
или да ме заклучиш.

Но, пред да изгрее сонцето, ќе се предомислиш –  
ќе погледнеш наоколу и ќе сфатиш  
јас не сум она што би требало да бидам.

Замеси ме во тесто.

Во 5 часот наутро ти ме обликуваш во риба  
и ме враќаш назад во водата.“

Поетската визија е моќна затоа што е слободна да ги вкрстува сликите од сонот и фантазијата со сликите од стварноста, затоа што го содржи оној трет, мистичен елемент пред којшто занемуваме небаре сме откриле нешто битно, нешто кое претходно ни се лизгало низ прсти и ни се губело пред очи. Песната го кажува она што го носиме во себе долго време неискажано.

4. Четвртиот тематски циклус е инспириран од урбани митови (уметници, сликари, поети, композитори). Се работи за песни објавени првично во нејзината Книга на седум животи. Во седумте застапени песни се опеваат мотиви поврзани со некои урбани легенди и митови за познати личности – сликари и поети: „Книга на седум животи“, „Глас вон сликата: Бакнежот“ (Gustav Klimt), „Глас внатре во сликата: Цудит“ (Judith Leyster), „Глас од другата страна: Фрида“ (Frida Calo), „Во гласот на љубовницата на Сапфо“ (Sir Lawrence Alma-Tadema), „Човек пред едно огледало“ (Marcel Duchamp), „Меѓу сидовите“ (Max Ferber W.G. Sebald), и др. песни.

Од интерпретативна (херменевтичка) гледна точка, карактеристична е песната „Книга на седум животи“. Оваа песна ја скицира поетиката на Минг Ди: – таа го користи првото лице еднина и кога се идентификува со него и зборува во свое име, и кога прави мистификација дека зборува во нечие туѓо име; – таа ги користи разните монологски и дијалогски облици на реплицирање и раскажување, така што востановува единство на лирскиот, драмскиот и раскажувачкиот израз; – влегува *in medias res* во поентата на песната, нешто како мото е нејзиниот прв стих, мото од коешто ќе се изведат другите стихови со своите рефлексии; – како пчела или пеперутка скока од цвет на цвет на нејзината ливада полна асоцијации (митски, библиски, книжевни, уметнички, филозофски, биографски, интимни); – ги шифрира зборовите, читателот треба да го најде/да има клуч за да ги дешифрира, да

ги разбере, да биде упатена во шифрираниот јазик како да е Вирџинија Вулф... Во првиот стих од оваа песна, поетесата вели „Преблиску сум до Сонцето, па велат дека ќе ослепам“. Или: Во филмовите се појавува како старица, во песните како гламурозна појава, вештерка, ја зборува вистината дури и по цена да се откаже од животот, па сепак го сака животот, сака да биде (да престојува, да живее) во своето тело. И покрај тоа што ѝ се подарени седум животи од Зевс, најдобар ѝ е оној нејзиниот, личниот, интимниот, сетилниот, инстинктивниот, „оној живот на тигар и волк“ (алузија на кинескиот мит за жените).

5. Петтиот тематски круг на Минг Ди се состои од песни посветени на познати светски писатели (Франц Кафка, Умберто Еко, Езра Паунд), како и на неколку познати кинески поети: на „бесмртниот поет“ Ли Баи<sup>5</sup> и на неколку преданија од кинескиот фолклор. Во овој циклус се наоѓа и насловната песна „Жената на речниот трговец“. Таа е повеќеслојна, затоа што во неа има рефлексии и реплики на епистоларната песна на Езра Паунд *The River-Merchant's Wife: A Letter*, песна-писмо напишано од перспектива/гледна точка на жената на речниот трговец, инспирирано од културната песна на Ли Баи „Пиејќи сам со Луната“, <sup>6</sup> која го опева искомскиот копнеж по другиот, копнежот да стигне до љубениот, макар по цена да се патува пеш бескрајно долго. Зад тој копнеж по средбата и соединувањето со другиот (да се биде заедно) се назира сенката на древниот мит за создавањето на човекот од прав, од глина, со вештината на сопствените раце. Во фокусот на таквата дијалогична песна на Минг Ди е поставено мотото „Ќе ти дојдам во пресрет дури кај Чо-фу-Са“, според Ли По, од преводите на Езра Паунд во антологијата Катај/Cathay (1915).<sup>7</sup> Минг Ди раскажува за копнежот на жената на речниот трговец, значи ја менува перспективата и ги коментира Ли По и Езра Паунд: првиот „го

<sup>5</sup> Ли Баи е псевдоним/книжевното име на Ли По (Li Po), кој живеел во 8 век, во времето на Танг Династијата. Ли Баи и Ду Фу се веројатно најславните класични поети на Кина. Песната на Ли Баи „Пиејќи сам под месечината“ е преведена од Игор Радев од класичен кинески јазик (Радев 2014: 151–152).

<sup>6</sup> Според кинеското предание, свездата Вега (најсветлата звезда на Лира која ја олицетворува харфата на митскиот Орфеј) може да се види убаво на 7 јули според лунарниот календар.

<sup>7</sup> *Кетјај* (1915) е збирка на класична кинеска поезија преведена на англиски јазик од модернистичкиот поет Езра Паунд, заснована на белешките на Ернест Фенолоса, кои влегоа во сопственост на Паунд во 1913 година. Насловот упатува на старото име на Кина, Катај, Кетјај.

измислува своето минато“, вториот „ги пишува зборовите погрешно“, а Таа, жената, ги прифаќа сите игри со зборови. Освен тоа, лирскиот субјект кој раскажува од позиција на трето лице, зборува за „жената на речниот трговец“, но во улога на таа жена како да се гледа себе, од дистанца, на свој начин. Нејзиниот говор е двосмислен, сликовит, метафоричен... Тоа е говор на туѓинка, на странец. За Неа не е битно колку е далеку Чо-Фу-Са. Таа секако оди во таа насока. Безусловно. Небаре нема друг избор. Веројатно така се патува во мислите, така се стигнува до саканото место, додека таа седи дома, во својата градина и „ткае свила од стебленцата на пченката“ и е толку вешта во рацете што може „да го закрпи небото“ кога е скинато. Самото име, пак, на местото каде што мора да стигне е ехо, т.е. одзвук на ритамот на љубовниот копнеж. Тоа може да биде и име на човек, и име на божество. Името се менува, копнежот останува. Ја собира прашината/правот од цветовите и лисјата, како пеперутка, со ветерот заедно. Во светот на имагинацијата сè е можно. И љубовта.

### **Визуелната поезија на Минг Ди**

Панорамската интерпретација не би била панорамска без осврт кон нејзините визуелни, графички осмислени и дизајнирани песни. Мултимедијалната, и двојазична (англиски и француски) e-book (електронска книга) со наслов *Книга на седум живојти* (2015). Ова издание е избор составен од неколку книги на Минг Ди: *Жената на речниот рибар* (2012), избраните песни во превод на англиски јазик *Семејна приказна (Family Story)*, (2015) и нејзините *Визуелни песни*.<sup>8</sup>

Минг Ди го има следното објаснување за *визуелните песни*, дадено во вид на „мото“: „Секоја слика сама по себе е песна. Некои се составени со кинески знак за да се открие скриената референца, додека други се изградени околу неколку знаци, слични по форма, звук и/или значење. Ги придружува речник, и песна која оди во продолжение.“ Веќе првата песна го илустрира овој образец на визуелна поезија: песната „Морски лист“ алудира на морската риба „лист“ и со

<sup>8</sup> Песните првично се напишани на кинески. „Визуелни песни“ и „Семејна приказна“ се преведени на англиски од самата авторка, додека другите песни се преведени заедно, од авторката, Тони Барнстон, Нил Ајткен, Афа Вивер и Кејти Фарис и се објавени во книгата *River Merchant's Wife / Жената на речниот трговец* (Marick Press, USA, 2012). Францускиот превод на овие песни е на Марилин Бертончини (Marilyne Bertoncini), но некои песни се претходно преведени и објавени во списанието *Au recours de la poésie*.



кинескиот логограм за риба го исцртува/го визуелизира графичкиот приказ на созвездието Риба и Големата Мечка, по што следи песната „Морски лист“ со стандарден стиховен облик. Морето е опишано метафорично како дрво, затоа што по неговата водена површина плутаат „листови“ (двосмисленоста на листот – риба и листовите на дрвата е присутна, на рафиниран начин). По таа уводна строфа, поетесата почнува нова контекстуализација со лична конотација, ама повторно упатувајќи на начинот на којшто мајката ги гледа нештата за жената и мажот: „Мајка ми вели дека таа му припаѓа на небото / а татко ми на земјата“, затоа што таа е верник, а тој не е. Потоа коментира дека таа, всушност, бидејќи живее во Кина, не знае што значи да се биде верник. Тука прави семантички прескок и се враќа на мотивот на небото алудирајќи на астрономски и астролошки симболи: таа гледа безброј риби на небото, некои од нив паѓаат, некои долго лебдат и ја формираат Големата Мечка која ги осветлува априлските ноќи. Во последната строфа, поетесата одново прави семантички пресврт, навестувајќи уште поинтимни значења. Таа ѝ се обраќа на мајка си, велејќи дека, ако таа се загледа повнимателно во нејзините очи, ќе види сосема поинакви ѕвезди – „тригери на болка“. Тоа е тиха тажна песна за нејзината мајка која, верува говорникот, е на небо.

Графичкиот приказ на визуелната песна „Аквариус“/„Водолија“ е составен од кинескиот знак за вода. Кога гавраните летаат ниско на небото, чувствувам наплив на тага и се гледам себе заклучена во еден прозирен стаклен „куп кој талка меѓу небото и земјата“, чувајќи го „просторот испразнет од простор“.

Во песната „Храм на поезијата“, поетот се крие во храмот за да напише песна. Кога поетот пишува песна, „Бог ја отвора устата“ а поетот „си ја затвора устата“. Со други зборови, песната е јазик кој се раѓа во тишина, во молк. Значењето на оваа „песна во зародиш“ (иницијацииска песна) е впишано во самиот кинески знак за поезија, кој е составен од два дела – јазик и храм. Некои графички песни се сосема кратки, во два стиха. Таква е, на пример, песната Луна (Месечина), која е компонирана како слоган, како мудрост која укажува на големата разлика меѓу Луната и луѓето: „Луѓето се бараат еден со друг / Луната се бара самата себе.“

Песната „Светлост“ го реконструира знакот на светлоста кој е слика на човек кој држи оган. Оваа песна алудира, во смисла на лична експанзија, на библискиот есхатолошки мит за создавањето на светот,



исто така е сосема кратка, како хаику и вели: „Нека биде светлост / Кај што нема светлост, ќе создадам ноќ, а ноќта ќе те создаде тебе“.

И кога нејзината песна е реминисценција на песна на друг автор, на пример на Паул Селан, („Читање на Паул Селан“), Минг Ди прави реминисценција на кинескиот знак-збор-име на смртта, структурирано како „господар на смртта“. Песната е двостих и во него таа вели, лаконски: „Смртта е господар на ноќта чиешто око е Луната. / А Луната е млеко на смртта што ние го пиеме и пиеме и го пиеме.“

Конечно, песната „Глас од другата страна: Фрида“ (застапена во изборот Семејна приказна) е дијалог со прочуената мексиканска сликарка Фрида Кало. И овој поетски дијалог може да се сфати како препознавање на својата судбина (живот, личност, битие) во судбината на Другиот, но може да се чита и како песна – есеј за Фрида Кало. Во секој случај, во неа се подвоени двата светогледа, на жените и на мажите, кога е во прашање една исклучителна, несекојдневна, моќна, надарена, страсна, напатена, контроверзна фигура на жена – уметник, жена – сликар, жена – поет. Оваа песна содржи малку начини на комуникација и контакти меѓу поетот (Јас, јас, Минг Ди), поетскиот субјект (имперсонален), сликарот (Ти, Фрида), аудиториумот, читателите и гледачите (Ние):

Адаптирана и препеана на македонски преку англискиот и францускиот превод, песната би гласела вака:

Глас од онаа страна: Фрида

Дури и твојата болка стана наш мит.

Твојата дивина, твојот абортус, твојот маж – женкар,

дури и твојата неплодност нè прават луди по тебе.

Но, мажите одмавнуваат со главите –

не им се допаѓаат или не ги одобруваат твоите веѓи, мустаќи, скандали.

Твоите исповедни слики ги чуваме високо

како наши визит-картички, знаци, амајлии, штитови.

Ти се лутиш: Не ме сечете повторно на пола –

мојата болка се претвора во лисја, не во цвеќе;

моето страдање лежи скриено под земја, не лета.

(Препевот, преку англискиот и францускиот превод, е на К.Ќ.)

## Еџилоџ

Овој панорамски приказ на поезијата на Минг Ди и обидот за нејзина книжевно-херменевтичка интерпретација е автентичен, без филтри, без академски интервенции. Тој е резултат на една длабока читателска и критичка емпатија спрема поезијата на Минг Ди, репрезентативна фигура на современата кинеска поезија.

Толкувањето на песните, како творби на имагинацијата на поетот, но и како рефлексија и реминисценција на фрагменти од неговиот живот (сеќавања, чувствителни места, визији, копнежи, страсти, настани, плетки, контакти со светот и со уметноста), покажа дека е возможно личната траума да се изрази на естетски начин, да добие улога на артефакт. Личната траума на дијаспоричното живеење на Минг Ди добива естетска димензија небаре се работи за имагинација, а не за реалност. Минг Ди тоа го има мајсторски формулирано во насловот на нејзината книга „Уметноста на разединувањето“, уметноста на дисоцијацијата, на личниот расцеп меѓу два света. Колку подлабок е резот, колку посилна е состојбата на личната дијаспоричност (splitting), толку понагласен е поривот за комуникација меѓу двата света, меѓу двата јазика.

Кон-тактилната поезија на Минг Ди потсетува дека – кај што има рез, има и болка, има страст, пасија, страдање. Таква, болна и страсна е кон-тактилноста на песните на Минг Ди. Кон-тактилноста на нејзината поезија е пропорционална на разединетоста на нејзината свест и на нејзиниот егзистенцијален јаз. Постои заемна рецепција меѓу двата феномена. Копнежот по допири и контакти со другите светови и поетики е светлата страна на дијаспоричноста. Песната е, навистина, уникатен перформанс, чин на преобразба, место на метафизички средби, допири и разговори.

## Литература

- Di, Ming. 2012. *River Merchant's Wife*. Marick Press/USA.
- Di, Ming. 2010. *Selected Poems of Ming Di*. 21<sup>st</sup> Century Poetry Series by Yangtze River Arts and Literature House, China.
- Di, Ming. 2015. *Histoire de famille*. Transignum, France.
- Di, Ming. 2015. *Livre des sept vies*. Recours au Poème Editeurs, France.
- Радев, Игор [Radev, Igor], ed. 2014. *Анџолоџија на класичната кинеска џоезија*, Скопје. Превод Игор Радев.

Katica Kjulavkova

## ON THE TACTILE POETRY OF THE CHINESE POETESS MING DI

## Summary

Contemporary Chinese poet Ming Di, who lives and works between Beijing (China) and Los Angeles (USA), is the author of seven books published in the original Chinese language and several books and selections of her poetry in English and other world languages. This review is conceived as an interpretive mosaic of the most significant thematic, stylistic, poetic and hermeneutic aspects of her poetic oeuvre. In the foreground is the con-tactility of Ming Di's poetry, which is synonymous with the intercultural and intermedial character of her poetics. Ming Di's poems are tactile and con-tactile in a metaphysical sense, because their multiple visual and semantic associations connects various eras, arts, authors, individual sensibilities and mythologies (Chinese, Hellenistic). The interpretation is based on examples of Ming Di's poems in English translation, published in the book *River Merchant's Wife* (Marick Press/USA, 2012) and in the extensive selection from her oeuvre, *Selected Poems of Ming Di* (21st Century Poetry Series by Changjiang Arts and Literature House, China, 2010).

*Keywords:* visual & con-tactile poetry, corporeality, plural synesthesia, interpretation, Ming Di, China, USA.

